

Висновок. Зміна візуального наративу в перекладних виданнях відкриває особливі горизонти для перекладознавчої інтепретації. Зіставлення задньої обкладинки української локалізації книжки та оригіналу продемонструвало різний емоційний спектр, що варіюється від напруги до стану спокою та врівноваженості. Оформлення видання ґрунтується на тексті і становить із ним особливу ідейно-естетичну єдність, чия рецепція залежить від парапекладацьких дій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дал Р. Відьми / пер. В. Морозова; іл. К. Блейк. Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2016.
2. Dahl R. The Witches. London: Penguin Random House UK, 2022.
3. Yuste Frías J. Desconstrucción, traducción y paratraducción en la era digital. Estudios sobre traducción: teoría, didáctica, profesión / J. Yuste Frías, A. Álvarez Lugués (Eds.). Vigo: Universidade de Vigo, 2005. P. 59-82.

Гоца Наталія

*кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і практики перекладу
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Тернопіль, Україна*

ВИМОГИ ЗАВІРЕННЯ (ЛЕГАЛІЗАЦІЇ) ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах глобалізації та активізації міжнародних правових відносин особливого значення набуває належне документальне забезпечення юридично значущих дій. Актуальність теми зумовлена зростанням обсягів міжнародного документообігу та необхідністю правової уніфікації процедур оформлення перекладених документів.

Метою представленого дослідження є визначення основних правових вимог та процедур завірення перекладу юридичних документів в Україні, а також встановлення умов надання перекладу юридичної сили у національному та міжнародному правовому середовищі.

Правове регулювання завірення перекладу в Україні здійснюється насамперед Законом України «Про нотаріат» від 02.09.1993 № 3425-XII [2], а також підзаконними нормативними актами, зокрема Порядком вчинення нотаріальних дій нотаріусами України (наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5) [4] та Правилами ведення нотаріального діловодства (наказ Міністерства юстиції України від 22.12.2010 № 3253/5) [5]. Відповідно до статті 79 зазначеного Закону, нотаріус має право засвідчувати вірність перекладу або справжність підпису перекладача, що і забезпечує перекладеному документу офіційний статус.

У правозастосовній практиці функціонують різні способи завірення перекладу, серед яких ключовими є нотаріальне засвідчення та засвідчення печаткою бюро перекладів. Нотаріальне засвідчення передбачає підтвердження справжності підпису перекладача або вірності перекладу безпосередньо нотаріусом, що обумовлює високий рівень юридичного визнання документу. Альтернативною формою є сертифікований переклад, засвідчений бюро перекладів, який широко використовується у міжнародній практиці, зокрема для подання до дипломатичних установ, однак не має універсального визнання у внутрішньодержавному документообігу.

Важливе значення мають вимоги до змісту та оформлення перекладу, які впливають із загальних принципів нотаріального діловодства. Переклад повинен бути повним і точно відтворювати зміст оригіналу, включаючи всі реквізити, підписи, печатки та штампи. Документ підлягає належному оформленню, зокрема прошиванню, нумерації та скріпленню печаткою у разі розміщення перекладу на окремих аркушах. Принцип ідентичності виключає можливість довільних змін у тексті, а вимога термінологічної точності зумовлює необхідність використання усталених юридичних відповідників.

Окремим аспектом є визначення суб'єктів, уповноважених здійснювати переклад. Законодавство передбачає, що переклад має виконуватися кваліфікованим перекладачем, компетентність якого підтверджується відповідними документами про освіту або професійну підготовку. Перевірка таких документів входить до повноважень нотаріуса під час вчинення відповідної нотаріальної дії [2].

У контексті міжнародного обігу документів важливу роль відіграють процедури легалізації та апостилювання. Згідно з Гаазькою конвенцією від 5 жовтня 1961 року, що скасовує вимогу консульської легалізації іноземних офіційних документів, передбачено спрощену процедуру підтвердження їх юридичної сили шляхом проставлення апостиля [1]. Альтернативною процедурою для країн, що не є учасниками Конвенції, є консульська легалізація, порядок якої регулюється, зокрема, наказом Міністерства закордонних справ України від 04.06.2002 № 113 «Про затвердження Інструкції про порядок консульської легалізації офіційних документів» [3]. Зазначені процедури підтверджують автентичність підписів, печаток і повноважень посадових осіб, забезпечуючи юридичне визнання документів за кордоном.

Таким чином, завірення перекладу юридичних документів є складною багаторівневою процедурою, яка поєднує норми національного законодавства та міжнародного права. Належне дотримання вимог до перекладу, його оформлення та засвідчення, а також проходження процедур апостилювання або консульської легалізації є необхідною передумовою надання документам юридичної сили та їх ефективного використання у міждержавних правовідносинах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Convention Abolishing Legalisation. URL: volume-527-I-7625-English.pdf
2. Закон України «Про нотаріат» від 02.09.1993 № 3425-XII («Засвідчення вірності перекладу»). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
3. Інструкція про порядок консульської легалізації офіційних документів в Україні і за кордоном: затверджена наказом Міністерства закордонних справ України від 04.06.2002 № 113. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0535-02#Text>
4. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: затверджений наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>
5. Правила ведення нотаріального діловодства: затверджені наказом Міністерства юстиції України від 22.12.2010 № 3253/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1318-10#Text>

Дойчик Оксана

*кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Івано-Франківськ, Україна*

Тучак Надія

*здобувачка другого рівня вищої освіти
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Івано-Франківськ, Україна*

МОВНО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАНІВ ДЕНА БРАУНА ТА ТАКТИКИ ЇХНЬОГО ВІДТВОРЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Ідіостиль Дена Брауна характеризується унікальним поєднанням рис гостросюжетного інтелектуального детективу та щільного наукового дискурсу, що створює специфічний когнітивний простір для читача. Тексти автора насичені історичними довідками, архітектурними експозиціями, криптографічними загадками та складними теологічними концептами. Для створення атмосфери академічності та елітарності письменник активно використовує латинізми, вузькоспеціалізовану термінологію та багатозарові культурні коди, які вимагають від читача високого рівня фонових знань. Водночас, з метою підтримання кінематографічної динаміки та емоційної напруги детективного сюжету, Ден Браун свідомо вдається до використання коротких, рубаних і надзвичайно динамічних речень, що імітують швидку зміну кадрів або пульсацію думок головного героя у критичні моменти.

Аналіз українського перекладу роману «Янголи і демони», здійсненого А. Кам'янець, свідчить про віртуозне використання широкого спектра перекладацьких тактик для відтворення багаторівневої стилістики оригіналу.